

TALOUSARVIOALOITE 1116/2005 vp

Windfall-veron käyttöönotto ja arvioitu tuotto

Eduskunnalle

Windfall-voitoilla tarkoitetaan energiayhtiöiden ansiotta päästökaupan takia saamaa voittoa. Voitto kertyy siitä, että päästökauppa nostaa sähkön hintaa sähkömarkkinoilla huomattavasti tuotantokustannuksia enemmän. Ylimääräisiä voittoja kertyy erityisesti vesi- ja ydinvoiman tuottajille.

Windfall-voittojen maksajiksi joutuvat kaikki markkinoilta sähköä ostavat toimijat kohonneen sähkön hinnan kautta. Teollisuudessa maksamaan joutuu erityisesti ostosähkön varassa oleva metalliteollisuus. Asumiseen, kiinteistöihin ja maatalouteen kohdistuvat lisäkulut olisivat jo 10 euron päästöoikeuden hinnalla suunnilleen 150 miljoonaa euroa vuodessa.

Osa windfall-voitoista palautuu valtiolle energiayritysten verotuksen kautta. Valtaosa voitoista päättyy kuitenkin poliittisten päätösten synnyttämänä ansiottomana tulonsiirtona kuluttajilta energiayhtiöille. Siksi on perusteltua pyrkiä järjestelmään, jossa voittoja syntyy mahdollisimman vähän ja suurempi osa voitoista palautuu valtiolle.

Windfall-voittojen verottamiseksi voitaisiin säätää erillisvero, joka pohjautuu energiayhtiöil-

le kertyvän voiton suuruuden arviointiin. Vero koskisi vain voimaloita, joiden investointipäätös tehtiin ennen tietoa päästökaupasta. Sen ulkopuolelle jätettäisiin pienvoimalat ja metsähake, tuulivoima, pienvesivoima ja muut uudet uusiutuvat energianlähteet.

Windfall-verolla voitaisiin nykyisillä päästöoikeuksien hinnoilla tuottaa varovaisesti arvioidenkin 270 miljoonaa euroa vuodessa. Summassa on otettu huomioon veron peittoa koskevat rajoitukset ja se, että osa windfallista palautuu valtiolle ilman erillistä veroakin.

Osa veron tuotosta tulisi kohdistaa takaisin energiasektorille. Vihreät esittävätkin uusiutuvien energianlähteiden ja energiansäästön investointituen kolminkertaistamista, merkittävää lisäsatsausta energiateknologian tutkimukseen ja kehitykseen sekä huomattavaa tukea pientalojen siirtymisessä kestäviin energiaratkaisuihin.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta ottaa valtion vuoden 2006 talousarvioon luvun 11.10 uudelle momentille 270 000 000 euroa windfall-veron tuottona.

Helsingissä 26 päivänä syyskuuta 2005

Oras Tynkkynen /vihr
Tuija Brax /vihr
Erkki Pulliainen /vihr
Rosa Meriläinen /vihr

Janina Andersson /vihr
Jyrki Kasvi /vihr
Kirsi Ojansuu /vihr
Osmo Soininvaara /vihr

TAA 1116/2005 vp — Oras Tynkkynen /vihr ym.

Irina Krohn /vihr
Anni Sinnemäki /vihr
Ulla Anttila /vihr

Heidi Hautala /vihr
Tarja Cronberg /vihr